

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Villamosmérnöki és Informatikai Kar Irányítástechnika és Informatika Tanszék

Feladatellenőrző rendszer továbbfejlesztése

SZAKDOLGOZAT

Készítette

Konzulens

Nyíri Tamás

Dr. Szeberényi Imre

SZAKDOLGOZAT FELADAT

Nyíri Tamás

mérnök informatikus hallgató részére

Feladatellenőrző rendszer továbbfejlesztése

A programozás oktatásában fontos szerepe van az önálló gyakorlásnak, feladatmegoldásnak, amit jelentős mértékben segít a gyors és pontos visszajelzés. Ez gépi eszközökkel jól támogatható, sőt olyan funkciókkal is kiegészíthető, melyek ellenőrzése hagyományos eszközökkel nehézkes. A tanszéken a korábbi szakdolgozatok és diplomatervek keretében elkészített Cporta/Jporta elnevezésű automatikus kiértékelést és ellenőrzést végző feladatkiértékelő rendszer nemcsak a feladatok ellenőrzését segíti, hanem az oktatás egyes adminisztrációs feladatait is egyszerűsíti.

Az újratervezett rendszer felépítésében és kialakításában lényegesen rugalmasabb elődjénél. Így lehetőség nyílik több olyan modul kialakítására is, ami a feladatok megfogalmazását és kiértékelését támogatja. A hallgató feladata a meglevő kiértékelő modulok továbbfejlesztése, új támogató funkciók megvalósítása, jogosultsági rendszer felülvizsgálata, valamint az adminisztrációs funkciók továbbfejlesztése.

Feladatok:

- 1. Ismerje meg és mutassa be jelenlegi rendszer felépítését és főbb moduljait!
- 2. Mérje fel és elemezze a rendszerrel kapcsolatos igényeket, melyek oktatói oldalról jelennek meg a feladatok kiírása, ellenőrzése és a tárgyak adminisztrációja terén!
- 3. Tegyen javaslatot új funkciók megvalósítására (pl. feltöltéskor közvetlen kapcsolat valamilyen verziókezelővel, plágiumkeresés, lefedettségi- és egyéb tesztek, tesztek export/import funkciói, kari vezetés által generált újabb adminisztrációs feladatok támogatása, stb.)!
- 4. Az igények és lehetőségek figyelembevételével egészítse ki a rendszert, úgy hogy minél jobban támogassa az oktatók munkáját.
- 5. Készítse el a szükséges dokumentációkat!

Tanszéki konzulens: Dr. Szeberényi Imre

Budapest, 2017. október 6.

Dr. Kiss Bálint egyetemi docens tanszékvezető

HALLGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott *Nyíri Tamás*, szigorló hallgató kijelentem, hogy ezt a diplomatervet meg nem engedett segítség nélkül, saját magam készítettem, csak a megadott forrásokat (szakirodalom, eszközök stb.) használtam fel. Minden olyan részt, melyet szó szerint, vagy azonos értelemben, de átfogalmazva más forrásból átvettem, egyértelműen, a forrás megadásával megjelöltem.

Hozzájárulok, hogy a jelen munkám alapadatait (szerző, cím, angol és magyar nyelvű tartalmi kivonat, készítés éve, konzulens neve) a BME VIK nyilvánosan hozzáférhető elektronikus formában, a munka teljes szövegét pedig az egyetem belső hálózatán keresztül (vagy autentikált felhasználók számára) közzétegye. Kijelentem, hogy a benyújtott munka és annak elektronikus verziója megegyezik. Dékáni engedéllyel titkosított diplomatervek esetén a dolgozat szövege csak 3 év eltelte után válik hozzáférhetővé.

Budapest, 2017. november 10.	
	Nyíri Tamás
	hallgató

Tartalomjegyzék

Be	vezet	ő		7	
	Más	automa	tikus kiértékelő rendszerek	7	
		WebA	ssign rendszer	7	
		Moodl	e	8	
		EdX, 0	Open edx	8	
	A sz	akdolgo	zat felépítése	8	
1.	A Jp	orta (5	-10 oldal)	9	
2.	Hall	gatók é	rtékelései	10	
	2.1.	Értéke	lési rendszer (2-3 oldal)	10	
	2.2.	Dinam	nikus mezők (3-5 oldal)	10	
		2.2.1.	Dinamikus mezők egymásra hivatkozása	10	
3. Automatizált feladatkiértékelő modul		lt feladatkiértékelő modul	11		
	3.1.	Megva	alósult funkciók	11	
		3.1.1.	Jogosultságok felülvizsgálata (2-3 oldal)	11	
		3.1.2.	Kód lefedettség ellenőrzés (2-3 oldal)	11	
		3.1.3.	Feladatok (tesztek) importálása és exportálása (2-3 oldal)	11	
		3.1.4.	Feladatok csoportosítása (2 oldal)	11	
3.2. További lehetőségek		bi lehetőségek	11		
		3.2.1.	Plágiumkeresés (1-2 oldal)	11	
		3.2.2.	Verziókezelő támogatás (1-2 oldal)	11	
Ös	Deszefoglalás				

Köszönetnyilvánítás	13
Ábrák jegyzéke	14
Irodalomjegyzék	15

Kivonat

A programozás korszerű oktatásában egyre inkább előtérbe kerül az önálló tanulás és gyakorlás, melynek célja a hallgatók motiválása a mélyebb tudás megszerzésére. Ezt a széleskörben elterjedt internet hozzáférés tette lehetővé, hiszen így bárhol és bármikor elérhetőek ezek a rendszerek mindenki számára.

Ennek támogatására jött létre a BME Irányítástechnika és Informatika Tanszékén először a Cporta, majd később annak utódja, a Jportaként ismert webes oktatást segítő rendszer. A portál feladata egyfelől az oktatók igényeit kielégítő adminisztrációs felület biztosítása, másfelől hogy lehetőséget teremtsen a hallgatók programozási feladatainak automatikus kiértékelésére és ellenőrzésére.

A minél nagyobb fokú megbízható automatizálás mind a hallgatóknak, mind az oktatóknak nagy segítséget biztosít. A hallgatók szinte azonnal értesülnek a feltöltött munkájuk esetleges hiányosságairól, hibáiról, mely megkönnyíti ezek javítását. Oktatói szempontból pedig nagy mértékben csökkenti a feladatok ellenőrzésére fordítandó munkát.

Szakdolgozatomban bemutatom a Jporta meglévő funkcionalitásait, különös tekintettel az adminsztrációs részekre és az automatikus kiértékelésre. Megtervezem és implementálom azon funkciókat, melyek akár oktatói, akár hallgatói oldalról növelik a portál értékét. Végezetül pedig javaslatot teszek további fejlesztési lehetőségekre.

Abstract

Bevezető

A programozói ismeretek elsajátításához merőben más módszertanra van szükség, mint egy irodalmi vagy jogász pályán. Az előbbi előnye, hogy megfelelő háttér biztosításával nagyban javítható a tanulási görbe, azonban sajnos az egyetemi körülmények között nincs lehetőség minden halltóval személyesen foglalkozni, hiszen ez óriási többlet munkát róna az oktatókra. Emiatt a hallgatók eredményes, mégis időtakarékos támogatása érdekében egyre nagyobb törekvés indult az automatizálása felé. [citation needed] Ezen megoldások számos előnnyel rendelkeznek:

- Az értékeléshez nincs szükség a beadások letöltésére, azok saját számítógépen történő fordítására, futtatására, majd kiértékelésére.
- Azonnali visszajelzés a beadás sikerességéről a hallgatóknak.
- Egyéb beadáshoz kapcsolható metrikákkal is dolgohatunk: futási idő, memóriahasználat, stb.
- Automatikus pontszámítás a számított metrikák alapján.
- Határidők automatikus kezelése.
- Kommunikációs felület a hallagtó és oktató között.

Más automatikus kiértékelő rendszerek

WebAssign rendszer

A WebAssign[3] rendszer a Hagen-i FernUiversität-en 1996 óta folyamatos fejlesztés alatt áll.

Moodle

A Moodle[4] egy teljes körű eLearning rendszer, mely nyílt forráskódú GNU GPL[2] licenc alatt készült. A Moodle-nek mára több, mint 120 ezer felhasználója van, a világ 232 országában[5], ami a nyílt forráskód előnyeivel kombinálva óriási potenciált jelent.

A Moodle általános lehetőséget biztosít az online oktatáshoz. Egyszerűen hozhatunk létre benne kurzusokat, melyekre a jelentkezést akár korlátozhatjuk is. A kurzusokon belül témakörökre bonthatjuk a tananyagot, melynek formája sokféle lehet: pdf fájlok, videók, külső weboldalak, stb. A résztvevők elsajátított tudásának ellenőrzése sem marad el: a Moodle általános rendszert biztosít online tesztek készítésére is, különféle jelleggel, mint pl. több válaszlehetőségből helyes(ek) kiválasztása, egy soros vagy éppen hosszabb saját szavas válaszok. A legtöbb fajta tesztnél lehetőségünk van a helyes válaszok megadására, így a portál azonnal ki is értékeli a beadást, ennek köszönhetően pedig a felhasználó azonnal értesül az elért eredményéről.

Elterjedtségének köszönhetően számos közösségi fejlesztésű modul is készült hozzá, melyek közül találhatunk szép számmal a programozás oktatására fókuszolóakat is. Ilyen például a Virtual Programming Lab[6, 1], mely támogat forráskódszerkesztést a böngészőben, programok futtatását, ellenőrzését és plágium ellenőrzést is. Mindezt a felhasználók a már megszokott Moodle környezetben érhetik el a kényelmes használat érdekében.

EdX, Open Edx

Az EdX[?] egy nonprofit online kezdeményezés, melynek segítségével egyetemi szintű kurzusokat tartanak világszerte. Alapító tagjai a Harvard Univer

A szakdolgozat felépítése

1. fejezet

A Jporta (5-10 oldal)

A Jporta a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Villamos

2. fejezet

Hallgatók értékelései

2.1. Értékelési rendszer (2-3 oldal)

Értékelési formák, stb..

- 2.2. Dinamikus mezők (3-5 oldal)
- 2.2.1. Dinamikus mezők egymásra hivatkozása

3. fejezet

Automatizált feladatkiértékelő modul

- 3.1. Megvalósult funkciók
- 3.1.1. Jogosultságok felülvizsgálata (2-3 oldal)

Acl, django permissions, stb...

- 3.1.2. Kód lefedettség ellenőrzés (2-3 oldal)
- 3.1.3. Feladatok (tesztek) importálása és exportálása (2-3 oldal)
- 3.1.4. Feladatok csoportosítása (2 oldal)
- 3.2. További lehetőségek
- 3.2.1. Plágiumkeresés (1-2 oldal)
- 3.2.2. Verziókezelő támogatás (1-2 oldal)

Összefoglalás

Köszönetnyilvánítás

Ábrák jegyzéke

Irodalomjegyzék

- [1] Dominique Thiébaut: Automatic evaluation of computer programs using Moodle's virtual programming lab (VPL) plug-in. *Journal of Computing Sciences in Colleges*, 30. évf. (June 2015) 6. sz., 145–151. p.
- [2] Free Software Foundation, Inc.: GNU General Public Licenc. https://www.gnu.org/licenses/gpl.html. Elérve: 2017. november 09.
- [3] J. Brunsmann, A. Homrighausen, H.-W. Six, J. Voss: Assignments in a Virtual University The WebAssign System. http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.3.3768&rep=rep1&type=pdf. Elérve: 2017. november 09.
- [4] Moodle Pty Ltd: About moodle. https://docs.moodle.org/33/en/About_Moodle. Elérve: 2017. november 09.
- [5] Moodle Pty Ltd: Moodle Statistics. https://moodle.net/stats/. Elérve: 2017. november 09.
- [6] Virtual Programming Lab. http://vpl.dis.ulpgc.es/. Elérve: 2017. november 09.